

Reguleringsplan 1858

I 1845 vedtok Stortinget en lov som påla alle kjøpsteder og ladesteder å ha en reguleringskommisjon som skulle utarbeide byplan for hele byens område. Uvisst av hvilken grunn tok det egersunderne 13 år å få utarbeidet en slik plan: det skjedde først i 1858.

Det var en militær, Captein Tausen, som sto for arbeidet. Det første han måtte gjøre, var å skaffe det nødvendige kartgrunnlag. Det gjorde han i [1857](#). Deretter laget han den lovpålagte byplanen. Samlet honorar for det arbeidet var 167 spesidaler og 48 skilling.

Reguleringsplan 1858. Riksarkivet.

Reguleringskommisjonen hadde ingen innvendinger til det produkt Tausen presenterte. Det hadde heller ikke formannskapet, og forslaget til "Ladestedets regulering" ble vedtatt av bystyret 9. april 1858 mot en stemme og siden godkjent av departementet. Egersund hadde fått sin første byplan som omfattet hele dens areal.

Planen tok opp i seg [Reguleringsplan 1843](#). I de utbygde områdene av byen for øvrig, som [Haugen](#) og [Lervika](#), hadde Tausen tatt lite hensyn til lovens krav om rettvinklede gater og ensartede kvartaler. Det var heller slik at disse områdene ble regulert med tanke på at de skulle være som de var – det var planlegging i evighetens perspektiv. Her var det ingen tanker om riving av bebyggelse og utvidelse av gater – med ett unntak. Det gjaldt regulering av en ny branngate som skulle gå fra [Torget](#) og sørover, Ny-Almendingen, den senere [Johan Feyers gate](#).

I utbyggingsområdene, derimot, var det rettvinklede prinsipp gjennomført relativt konsekvent. Utbyggingsområder på [Damsgård](#), [Arenes](#), [Gåsehølen](#) og i bakkehellingene opp mot [Årstad](#) skulle utbygges etter dette prinsipp. Gater vi i dag kjenner som [Peder Clausens gate](#), [Metodistbakken](#), [Bøckmans gate](#), og deler av [Humlestadgaten](#) og [Damsgårdsgaten](#), for å nevne noen, ble fastlagt i denne planen. Planen gjorde tjeneste i bortimot 50 år.¹⁾

Captein Tausen laget også en fyldig beskrivelse av reguleringsplanen. Den kan du lese [her](#).

Dette er en av flere [reguleringsplaner](#) som er omtalt i leksikonet.

1)

Kilder: Per Einar Lædre: Reguleringsplaner for Egersund sentrum gjennom 150 år. Dalane Folkemuseums årbok nr. 10, s. 10; Egil Harald Grude: Egersund byhistorie, B1, s. 240 f.

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://leksikon.dalanefolkemuseum.no/>
PDF produsert 11.04.2026 11:33.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>